

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Ennallistamissuunnitelman valmistelu,
teemaryhmä 3, kaupunkiympäristöt

Kokousaineistot, kokous 12, 13.4.2026

ADOBE STOCK

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen
3. Toimenpiteet ja vaikutusten arviointi
 - toimenpidekuvausten tarkennus
 - yhtymäkohdat muihin teemaryhmiin ja kokonaisuuksiin
4. Kustannukset ja rahoitus
 - kaupunkiympäristöjen toimenpiteet
 - suunnitelmaa läpileikkaavat seurannan, raportoinnin ja tutkimuksen kustannukset
5. Muut asiat
 - kaupunkiekosysteemialueiden rajausten tilanne
 - komission seuranta-aineistojen tilanne
6. Seuraavat kokoukset
7. Kokouksen päättäminen

Artikla 8 ei
velvoita
kaavoitusta

EU:n ennallistamisasetus

Artikla 8 (kaupunkiympäristöt)

- Koskee Suomessa 67 kuntaa

Nettohävikkitarkastelun ulkopuolelle
voidaan jättää
kaupunkiekosysteemialueet, joissa
kaupunkivihreän osuus ylittää 45 %
ja puuston latvuspeitto 10 %.

Kaupunkiekosysteemialueiden
kaupunkivihreä ja latvuspeitto:

- ei nettohävikkiä 2030 saakka
- **kasvava kehityssuunta**
2031 alkaen:
 - kaupunkivihreä kansallisella tasolla
 - latvuspeitto kullakin kaupunkiekosysteemialueella kunnes **tydyttävä taso** on saavutettu.

Jäsenvaltio
määrittelee*

Jäsenvaltio
määrittelee*

*Komission ohjeistuksen mukaan

Toimenpiteet ja vaikutusten arviointi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Toimenpiteiden tarkennus

- Jatketaan keskustelua toimenpiteistä, erityisesti seuraavista:
 - Kaupunkivihreän kytkeminen kuntien käytössä oleviin ohjauskeinoihin
 - Viherryttämistavoite kaupunkikehittämisen sopimusvälineisiin
- Tarkistetaan kaikkien toimenpiteiden suunnitellut toteutusaikataulut ja alueelliset kohdennukset.
- Tarkistetaan toimenpiteiden linkitykset ennallistamissuunnitelmatyön muihin teemaryhmiin ja muihin ajankohtaisiin ja tuleviin kokonaisuuksiin.

Ehdotetut toimenpiteet: A Konkreettiset toimet

1 Katu- ja liikenneympäristöjen puuston lisääminen

- Lisätään puuston määrää erityisesti tiiviin keskustan katuympäristössä ja parkkipaikoilla ja uudistetaan katutilan tilajakoa siten, että kaupunkiympäristöön muodostuu viherjatkumoita. Ennakoidaan jo katu ympäristöjen suunnitteluvaiheessa katupuiden säilyttäminen ja niiden elinolojen parantaminen.

2 Koulujen, päiväkotien ja muiden palvelukohteiden pihojen kaupunkivihreän ja puuston lisääminen

- Lisätään koulujen, päiväkotien ja muiden julkisten ja yksityisten palvelukohteiden pihojen puustoa ja kaupunkivihreää. Tavoitteena on kehittää pihoja luonnonmukaisiksi, oppimista ja hyvinvointia tukeviksi ympäristöiksi erityisesti helposti saavutettavilla kunnallisesti hallinnoituilla alueilla. Toimenpidettä toteutetaan peruskorjausten yhteydessä ja uusia kohteita suunniteltaessa.

3 Kaupallisten, teollisuus- ja brownfield-alueiden viherryttäminen

- Lisätään kaupunkivihreää ja puustoa paljon tilaa vievillä kaupallisilla, teollisuus- ja varastoalueilla sekä viherrytetään käytöstä poistuneita teollisuus-, satama- ja varastoalueita ja esim. käyttötarkoitukseltaan muuntuvia asema-alueita. Näillä alueilla lisäämisen potentiaali voi olla paikallisesti merkittävä.

4 Kaupunkivihreän kytkeytyneisyyden lisääminen

- Lisätään viheryhteyksiä tunnistamalla ja poistamalla niiden välisiä katkoksia sekä huomioimalla mahdollisuuksien mukaan myös viher- ja hulevesialueiden kytkökset (siniviherrakenteet). Kartoitetaan ja viherrytetään vähän käytetyt alueet ja vahvistetaan samalla alueiden ekologisia verkostoja.

Ehdotetut toimenpiteet: B Tukevat toimet

5 Tietopohjan vahvistaminen ja informaatio-ohjaus

- Vahvistetaan kaupunkivihreän ja latvuspeiton tietopohjaa ja seurantaa, informaatio-ohjausta ja yhteistyötä. Kokonaisuus voi sisältää esim. viherrakenteen tietopohjan ja seurannan kehittämistä, ohjeiden laatimista, asiantuntijoiden osaamisen vahvistamista, hyvien käytäntöjen kokoamista ja viestintää, kampanja- ja haastetoimia sekä ohjelmallista tukea.

6 Kaupunkivihreän rahoituspolku ja kannusteet

- Kehitetään kaupunkivihreän ja latvuspeiton lisäämiseen kannustavia rahoituksellisia ja mahdollisia fisikaalisia keinoja. Ensisijainen painotus on avustuksissa ja kaupunkivihreän rahoituspolun vahvistamisessa erityisesti vuosina 2027-2031, mahdollisesti myös 2032-2039. Tarvittaessa selvitetään fisikaalisten kannusteiden mahdollisuutta vuosille 2042-2050.

7 Kaupunkivihreän kytkeminen kuntien käytössä oleviin ohjauskeinoihin

- Sisällytetään kaupunkivihreän ja latvuspeiton lisäämistavoitteet soveltuvin osin kuntien käyttämiin ohjauskeinoihin ja prosesseihin. Mahdollisia kaupunkivihreän määrän ja laadun ohjauskeinoja ovat esimerkiksi katusuunnitelmat, puistosuunnitelmat, viherryttämissuunnitelmat, luonnon monimuotoisuusohjelmat, luonnonhoitosuunnitelmat, luonnonsuojeluohjelmat sekä viheralueohjelmat ja viherrakenneanalyytit.

8 Viherryttämistavoite kaupunkikehittämisen sopimusvälineisiin

- Lisätään soveltuvin osin viherympäristötavoitteet kaupunkikehittämistä koskeviin sopimusvälineisiin, joita ovat tällä hetkellä esim. MAL-sopimukset. Tarkemmat tavoitteet määritellään kunkin sopimuksen sopimusneuvotteluissa.

Toimenpiteiden yhtymäkohdat & aikataulu

Toimenpide	Pääekosysteemi, liittyvät ekosysteemit	Nykytila: Suunniteltu/ Hyväksytty/ Toteutuksessa/ Toteutettu, vaik. ei täysin saavut.	Aikataulu: - 30.6.2032 / 2040 tai 2050 saakka/ Muu jakso	Komission toimenpide- typologia	Toimenpiteen kohteen pinta-ala	Rahoitustarpeet: 8/2024- 6/2032, 7/2032-12/2050
1 Katu- ja liikenneympäristöjen puuston lisääminen	kaupunkiekosyst.	suunniteltu	2031-2050	Greening of transport routes/ infrastructure		
2 Koulujen, päiväkotien ja muiden palvelukohteiden pihojen kaupunkivihreän ja puuston lisääminen	kaupunkiekosyst.	suunniteltu	2031-2050	Greening of buildings/ developments		
3 Kaupallisten, teollisuus- ja brownfield-alueiden viherryttäminen	kaupunkiekosyst.	suunniteltu	2031-2050	Change of land use; Greening of buildings/ developments		
4 Kaupunkivihreän kytkeytyneisyyden lisääminen	kaupunkiekosyst.	suunniteltu	2031-2050	Improving ecosystem quality		
5 Tietopohjan vahvistaminen ja informaatio-ohjaus	kaupunkiekosyst.	suunniteltu	2027-2040	Education and awareness raising		
6 Kaupunkivihreän rahoituspolku ja kannusteet	kaupunkiekosyst.	suunniteltu, osin selvitetään tarvittaessa myöhemmin	rahoitus 2027-?, mahd. fiskaaliset 2042-2050	Economic and other incentives		
7 Kaupunkivihreän kytkeminen kunnan ohjauskeinoihin	kaupunkiekosyst.	toteutuksessa?	2027-2050	Other enabling and supporting measures		
8 Viherryttämistavoite kaupunkikehittämisen sopimusvälineisiin	kaupunkiekosyst.	nykyisissä MAL-sopimuksissa ohuesti	tarkentuu sopimusten kautta	Other enabling and supporting measures	sopimusten kohdekunnat	

Kustannukset ja rahoitustarpeet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Kustannukset

Nykytason rahoitus

- Tarkistetaan koonti aihepiirin rahoituksen nykytasosta (=Suomen julkisen rahoituksen kehys & EU-rahoitus).

Läpileikkaavat kustannukset

- Keskustellaan ennallistamissuunnitelman seuranta- ja raportointikustannuksista sekä tutkimuskustannuksista.

Toimenpiteiden kustannukset

- Keskustellaan toimenpiteiden mahdollisesta kustannustasosta ja rahoitustarpeesta.
- Valmisteluryhmä ehdottaa, että esitetään nyt alustavia kustannuksia pääasiassa tukevien toimenpiteiden osalta ja tarkennetaan toimenpiteiden kustannuksia kaupunkivihreän ja latvuspeiton tavoitetasojen varmistuttua.

Taustatietoa kustannusten esitystavasta

Suunnitelman A-osan kustannustaulukko

- 4.3.1.1 Kansallisen ennallistamissuunnitelman täytäntöönpanoa varten arvioidut rahoitustarpeet (euroina).

Kustannuslajeina kertaluonteiset ja vuotuiset kustannukset:

- Kertaluonteiset/hankeluonteiset kustannukset, €/vuosi
 - Konkreettisten ennallistamistoimien ym. kustannukset
- Vuotuiset toimintakustannukset
 - Toimenpiteiden työvoimakustannukset, ml hallinnolliset
- Natura-alueilla kertaluonteiset ja vuotuiset

Kustannukset ilmoitetaan kahdella ajanjaksolla:

- Elokuu 2024 – kesäkuu 2032
 - Paras arvio aikavälillä 2026-2032
 - Myös 2024-2025 kustannuksista, toteumat v 2024-2025
- Heinäkuu 2032 – joulukuu 2050
 - Paras arvio tai vaihteluväli, jonka taustalla mm. toimenpiteen tavoitteen vaihteluväli (esim. eri skenaariot), tavoitteen asetannan epävarmuus (mm. tietopuutteet), yksikkökustannusten vaihtelu tai kustannusten vaihtelu riippuen valittavista ohjauskeinoista
- 2032-2050 kustannuksia tarkennetaan suunnitelman päivityskierroksilla

Ryhmä / toimenpide	Kertaluonteiset /hankekustannukset (€/vuosi)	Vuotuiset toimintakustannukset (€/vuosi)	Natura 2000 -alueilla – kertaluonteiset	Yhteensä Natura 2000 -alueilla – vuotuiset
A Horisontaaliset toimenpiteet				
A.1 Seuranta ja raportointi				
A.2 Tutkimus, mukaan lukien tietoaukkojen korjaaminen				
A.3 Muut (vapaaehtoinen, vapaat tekstikentät, kukin enintään 100 merkkiä)				
B Toimenpiteet ekosysteemityypeittäin				
B.1 Kosteikkojen ekosysteemit (rannikko ja sisämaa)				
B.2 Niittyjen ekosysteemit				
B.3 Jokien ja järvien sekä tulva- ja ranta-alueiden ekosysteemit				
B.4 Metsäekosysteemit				
B.5 Nummien ja pensaikkojen ekosysteemit				
B.6 Kallioiden ja dyynien sekä harvan kasvipeitteen ekosysteemit				
B.7 Maatalouden ekosysteemit				
B.8 Kaupunkien ekosysteemit				
B.9 Meriekosysteemit				
B.10 Muut ekosysteemit				
C Muut toimenpiteet, jotka eivät liity tiettyihin ekosysteemeihin ^{**}(vapaaehtoinen)**				
C.1 Muut (vapaaehtoinen, vapaat tekstikentät, kukin enintään 100 merkkiä)				

Toimenpidekustannusten koostaminen TR3 osalta

B.8 KAUPUNKIEN EKOSYSTEEMIT

Toimenpide ja sen kuvaus	Teensyönnä	Vaihtoehto	V. 2024-2032 paras arvio (ei vaihtoehtoja), V.2032-2050 paras arvio tai vaihtoehtoja				Näin tarkastellaan vain numeroida tieto. Tavoitteen tarkoituksella korjattuja tuloksia-sarakkeen. V.2024-2032 paras arvio (ei vaihtoehtoja), V. 2032-2050 paras arvio tai vaihtoehtoja										Lisätietoja		
			Tavoitteen vuosio (numeroinen)		Tavoitteen yksiköt (ha, km, kpl tms)		Tavoitteen (kvaliteetti kuvaus, jossa numeroida tavoitteita)		Yksikkökustannus (€) kertaosuus	Yksikkökustannus (€) vuotuinen	Kertaluonteiset hankintakustannukset (€V)		Vuotuiset toimintakustannukset (€V)		Luonnonaluetaloustoimintat (€)			Yhteensä luonnonaluetaloustoimintat (€)	
			2024-2032	2032-2050			2024-2032	2032-2050			2024-2032	2032-2050	2024-2032	2032-2050	2024-2032	2032-2050		2024-2032	2032-2050

Muut asiat

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Kaupunkiekosysteemialueiden rajaukset

- SYKE koostaa kaupunkiekosysteemialueiden rajaustiedot yhteen sekä paikkatietoina että karttakuvina. Nämä julkaistaan osana kansallisen lausuntokierroksen materiaaleja ja liitetään komissiolle toimitettavaan ennallistamissuunnitelmaan.
- Kaupunkiekosysteemialueiden vahvistaminen on viimeisteltävänä. Vahvistaminen pohjautuu teemaryhmässä 3, projektiryhmässä ja ohjausryhmässä käsiteltyihin periaatteisiin.
 - Lähtökohtana ovat kuntien ympäristöministeriölle toimittamat ehdotukset, joita ministeriö pyysi kahdella kunnille suunnatulla kommenttikierroksella. Kaupunkiekosysteemialueiksi rajataan kuntien ehdotusten mukaisesti joko A) kaupunkikeskustat ja –klusterit (UCC) tai B) kaupunkikeskustat ja –klusterit (UCC) + lähialue. Jos kunta ei ole tehnyt ehdotusta, kaupunkiekosysteemialueeksi rajataan kaupunkikeskustat ja –klusterit (UCC).
 - Rajaukset tehdään 1 km² karttaruutuja käyttäen. Jos vain toinen naapurikunnista on ehdottanut rajaruutua lähialueeksi, karttaruutu huomioidaan lähialueena vain sitä ehdottaneen kunnan puolelta.
- Ahvenanmaa linjaa itsenäisesti Maarianhaminan kaupunkiekosysteemialueen rajauksen ja toimenpiteet ja järjestää suunnitelmastaan oman lausuntokierroksen.

Seuranta-aineistot

- Komissio ilmoitti vihreän infran työryhmän (WGGI) -kokouksessa 20.3.2026 mahdollisuudesta käyttää latvuspeiton lisäaineistona CLC+ Backbone & HRL Tree Cover Density –aineistojen ohella Copernicuksen WVL - dataa: [Woody Vegetation Layer 2021 \(raster 5 m\), Europe, 3-yearly — Copernicus Land Monitoring Service](#)
- Linjauksen taustalla ovat TCD -aineiston haasteet latvuspeiton vuotuisen tunnistustarkkuuden vaihtelussa. WVL tunnistaa latvuspeiton TCD -aineistoa tarkemmin.
- Suomi on pyytänyt komissiosta WVL:n mukaiset latvuspeiton lähtötiedot, jotta voimme arvioida aineistojen eroja ja WVL:n käyttämisen mahdollisia hyötyjä. Komissio toimittaa ohjeet aineiston käyttöön kevään aikana.

Woody Vegetation Layer 2021 (raster 5 m), Europe, 3-yearly

General info

[Download](#)

[View in the data viewer](#)

Provides at pan-European level information on the presence or absence of woody vegetation of any type without any differentiation of height, size or nature and without masking forested areas including isolated trees or permanent crops such as orchards. The data are available for the 2021 reference year as raster files in the spatial resolution of 5 m.

Validation status

Validation pending.

Dataset citation

- DOI: <https://doi.org/10.2909/7fba3498-71d1-45bc-a76e-0ca4a237b21e>

Seuraavat kokoukset

- xx.4.2026

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Yhteystiedot

Samuli Alppi, yksikön johtaja,
samuli.alppi@gov.fi, +358 295 250 036

Virve Hokkanen, erityisasiantuntija,
virve.hokkanen@gov.fi, +358 295 250 034

Sanna Käyhkö, suunnittelija,
sanna.kayhko@gov.fi +358 295 250 178

Kestävä rakentaminen ja asuminen –osasto,
Ympäristöministeriö

Lisätiedot

VN Hankeikkuna

[Kansallisen ennallistamissuunnitelman laatiminen](#)

YM:n infosivu

ym.fi/ennallistamisasetus

Suomen ympäristökeskuksen selvitystyö (materiaali päivitty):

[Kaupunkivihreän ja latvuspeiton lähtötasot ja tyydyttävät tasot](#)

EU:n ennallistamisasetus (EU) 2024/1991

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401991

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie